

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/67/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3720201575
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denis Vékony
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3720201575.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Márie Vrtochovej v spore žalobcu Stredisko Evanjelickej DIAKONIE Púchov, so sídlom Púchov, Royova 771/4, IČO 37 921 258, zastúpeného JUDr. Martinou Kočíkovou, advokátkou, so sídlom Trnava, Kapitulská 26 proti žalovaným 1/ MUDr. P. V., nar. XX.XX.XXXX a 2/ V. S., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom W., W. XXXX/X, zastúpenými JUDr. Janou Zlochovou, LL.M., advokátkou, so sídlom Martin, P.O. Hviezdoslava 83/13, zastúpená v čase pozastavenia výkonu advokácie Advokátska kancelária ICTUS, s.r.o., so sídlom Banská Bystrica, Murgašova 8, IČO 47 236 191, o zaplatenie 193,64 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Považská bystrica č.k. 13C/23/2020-67 zo dňa 15. decembra 2020 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č.k. 13C/23/2020-91 zo dňa 30. septembra 2021, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie č.k. 13C/23/2020-67 zo dňa 15. decembra 2020 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č.k. 13C/23/2020-91 zo dňa 30. septembra 2021 **p o t v r d z u j e.**

Žalobca má voči žalovaným 1/ a 2/ **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, ktorú náhradu trov odvolacieho konania **s ú** žalovaní 1/ a 2/ **p o v i n n í** žalobcovi zaplatiť spoločne a nerozdielne v sume určenej súdom prvej inštancie, k rukám zástupkyne žalobcu JUDr. Martiny Kočíkovej, advokátky.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom č.k. 13C/23/2020-67 zo dňa 15. decembra 2020 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č.k. 13C/23/2020-91 zo dňa 30. septembra 2021 uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 177,50 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,05 % ročne zo sumy 175,36 eur od 01.04.2020 do 15.04.2020, zo sumy 16,14 eur od 01.04.2020 do 16.04.2020 a zo sumy 177,50 eur od 01.04.2020 do zaplatenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, vo zvyšku žalobu žalobcu zamietol a o náhrade trov konania rozhodol tak, že žalobca má voči žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktorú náhradu trov konania sú žalovaní povinní zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne do 3 dní od právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov, ktoré po právoplatnosti tohto rozhodnutia vydá súdny úradník.

2. Na odôvodnenie tých rozsudkov súd uviedol, že žalobca podanou žalobou žiadal, aby súd uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť sumu 193,64 eur spolu s úrokom z omeškania, čo odôvodnil tým, že strany sporu medzi sebou uzatvorili dňa 22.08.2019 zmluvu o poskytovaní sociálnej služby v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa, na základe ktorej sa dohodli, že žalobca ako poskytovateľ služby bude v prospech žalovaných ako rodičov poskytovať službu spočívajúcu v starostlivosti o dieťa počas toho, ako sa dieťa - syn žalovaných, bude nachádzať v opatere žalobcu. Mesačné platby za poskytovanie služieb boli v zmluve dohodnuté tak, že

žalovaní sú povinní platiť mesačne za služby sumu 355,- eur. V zmluve bolo jasne a výslovne dohodnuté v čl. II v časti „povinnosti rodiča“ v odseku 16 dohodnuté, že v prípade prerušenia prevádzky zariadenia je rodič povinný uhradiť fixný paušál. Rovnako je rodič povinný uhradiť výšku fixného paušálu aj v prípade, ak dieťa v priebehu mesiaca nenavštevovalo zariadenie a je riadne vedené v zozname zapísaných detí. Jasle boli nariadením vlády, resp. hlavného hygienika zatvorené od 12.03.2020, a teda nešlo o svojvoľné rozhodnutie vedenia žalobcu. Riaditeľka zariadenia sa s ostatnými rodičmi dohodla, že za mesiac marec zaplatia plnú sumu a za mesiac apríl budú platiť sumu 70,- eur, a to aj napriek tomu, že bolo v zmluve uvedené, že žalobca má nárok na celú sumu. Žalovaná 1/ poslala dňa 26.03.2020 odstúpenie od zmluvy o poskytovaní starostlivosti a ako dôvod uviedla situáciu, ktorá nastala na Slovensku /pandémia spôsobená COVID 19/. Žalobca toto odstúpenie akceptovala, avšak žiadala, aby žalovaní 1/ a 2/ uhradili celú sumu fixného paušálu za mesiac marec 2020. Trvá na tom, že žalovaní 1/ a 2/ sú povinní si splniť svoj záväzok dohodnutý na základe zmluvy, ktorú slobodne uzatvorili.

3. Súd vykonal dokazovanie, z ktorého zistil, že dňa 22.08.2019 uzatvoril žalobca ako poskytovateľ a žalovaní 1/ a 2/ ako zákonní zástupcovia svojho maloletého syna zmluvu o poskytovaní sociálnych služieb v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej bola poskytovaná sociálna služba pre cieľovú skupinu detí vo veku do troch rokov života v rozsahu vymedzenom § 32b zákona č. 448/2008 o sociálnych službách. V zariadení boli poskytované bežné úkony starostlivosti o dieťa, stravovanie a výchova. Podľa čl. II bod 13 zmluvy, poskytovateľ si vyhradzuje právo prerušiť prevádzkovanie opatrovateľského centra z technických príčin spojených so zabezpečením pravidelnej údržby, alebo iných objektívnych dôvodov znemožňujúcich prevádzkovanie opatrovateľského centra. Podľa čl. II bod 16 zmluvy, v prípade prerušenia prevádzky zariadenia (prázdniny, prevádzkové dôvody,...) je rodič povinný uhradiť fixný paušál. Rovnako je rodič povinný uhradiť výšku fixného paušálu aj v prípade, ak dieťa v priebehu mesiaca nenavštevovalo zariadenie a je riadne vedené v zozname zapísaných detí. Podľa čl. III Zmluvy, úhrada za jeden deň v opatrovateľskom centre je 2,- eur (strava) a mesačný fixný paušál - prevádzkové náklady je 355,- eur. Platba za jasle sa vyberá posledný deň v mesiaci. V prípade neuhradenia poplatku v stanovenom termíne bude účtované penále 0,05% z mesačného poplatku za každý deň omeškania. Z emailu - Žiadosť o stanovisko k úhradám za sociálnu službu v súvislosti s karanténnymi opatreniami zo dňa 24.03.2020 je zrejmé, že riaditeľka žiadala Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny o stanovisko k tomu, akým spôsobom sa majú uhradiť mzdy zamestnancom, resp. ostatné náklady na prevádzku, ak rodičia odhlasujú deti zo zariadenia, ktoré je zatvorené z dôvodu karanténnych opatrení nariadených štátom a či je možné domáhať sa úhrady od rodičov v tom zmysle, že majú rodičovský príspevok, ktorý má slúžiť na platbu úhrady za jasle. Z odpovede Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 03.04.2020 je zrejmé, že v súlade s ustanovením § 72 ods. 1 zákona o sociálnych službách prijímateľ sociálnej služby je povinný platiť za úhradu za sociálnu službu v sume určenej poskytovateľom sociálnej služby, ktorá je dohodnutá v zmluve. Podľa § 72 ods. 9 druhej vety, prijímateľ sociálnej služby v čase neprítomnosti dieťaťa v zariadení starostlivosti o dieťa, neplatí úhradu za stravovanie. Z opatrenia vlády SR zo dňa 11.03.2020 vyplynulo, že sa zakázala prevádzka zariadení, a to aj zariadení starostlivosti o deti do 3 rokov veku podľa § 24 zákona č. 355/2007 Z. z. s termínom od 13.03.2020 do odvolania. Podľa informácií pre poskytovateľov sociálnej služby v zariadeniach starostlivosti o deti do 3 rokov veku dieťaťa a rodičov detí Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky príspevok na starostlivosť o dieťa sa rodičovi bude poskytovať aj v prípade, že sa starostlivosť o dieťa nebude poskytovať celý mesiac, napr. z dôvodu choroby dieťaťa, resp. mimoriadnych opatrení. Nárok na rodičovský príspevok, ktorý poberajú aj pracujúci rodičia, nebude taktiež dotknutý. V súlade s ustanovením § 72 ods. 1 zákona o sociálnych službách prijímateľ sociálnej služby je povinný platiť za úhradu za sociálnu službu v sume určenej poskytovateľom sociálnej služby, ktorá je dohodnutá v zmluve. Podľa § 72 ods. 9 druhej vety, prijímateľ sociálnej služby v čase neprítomnosti dieťaťa v zariadení starostlivosti o dieťa, neplatí úhradu za stravovanie. Platnosť uzatvorenej zmluvy medzi poskytovateľom sociálnej služby a rodičom nie je dočasným pozastavením dotknutá - ide len o dočasné prerušenie plnenia zmluvných podmienok, pričom miesto dieťaťa v „detských jasliach“ naďalej ostáva zachované. Listom - Odstúpenie od zmluvy /dohody/ o poskytovaní starostlivosti o dieťa zo dňa 26.03.2020 žalovaná 1/ oznámila riaditeľke Detského opatrovateľského centra, že ku dňu 26.03.2020 odstupuje od zmluvy a ako dôvod uviedla momentálnu situáciu, ktorá na Slovensku nastala (pandémia spôsobená COVID 19), s ktorou sú spojené opatrenia - uzatváranie školských a predškolských zariadení i jasiel do odvolania. Emailom zo dňa 07.04.2020 sa žalovaná 1/ obrátila na pána X. s prosbou, prípadne riešením situácie, ktorá vznikla v súvislosti so šírením COVID 19 na Slovensku a s čím sú spojené niektoré opatrenia, ktoré nariadila vláda Slovenskej republiky - zatvorenie Detského opatrovateľského centra v Púchove. Z odpovede na

email zo dňa 09.04.2020 vyplynulo, že pán X. sa obrátil na riaditeľku zariadenia a táto mu podala písomné stanovisko. Z tohto stanoviska je zrejme, že v tejto nadštandardnej situácii hľadala riešenia, ktorými chcela v maximálnej miere vyjsť v ústrety a potrebám rodičov, zároveň však musela zobrať do úvahy skutočnosti potrebné pre ekonomické udržanie zariadenia. Samotné zariadenie ako také nebolo uzavreté. Z písomného stanoviska riaditeľky zariadenia adresovanému pánovi X. je zrejme, že riaditeľka zariadenia bola dňa 20.03.2020 kontaktovaná žalovanou 1/ a informovala ju, že za mesiac marec sa bude platba za služby hradíť na základe uzatvorenej zmluvy, v ktorej je uvedené, že fixný paušál je rodič povinný uhradiť bez ohľadu na to, koľko dní v mesiaci dieťa navštevovalo jasle. Dňa 27.03.2020 telefonicky kontaktovala všetkých rodičov a oboznámila ich s riešením vzniknutej situácie, v prípade, ak by niekto chcel dieťa odhlásiť z nasledujúcich mesiacov, mohol tak urobiť do konca marca. Väčšina rodičov spôsob riešenia akceptovala, prijala a zároveň niektoré pripomienky rodičov riešila v priebehu nasledujúceho týždňa. Telefonicky kontaktovala ÚPSVaR Púchov, žiadala stanovisko Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny k riešeniu vzniknutej situácie a riešeniu platieb, ktoré stanovisko prišlo dňa 02.04.2020. Z SMS správy zo dňa 15.04.2020 je zrejme, že riaditeľka zariadenia zaslala žalovanej 1/ lístok na úhradu za mesiac marec a oznámila jej, že jej prišla výpoveď zmluvy. Žalovaná vo svojej odpovedi uviedla, že po dohode s jej právnou zástupkyňou uhradila 1 sumy a stravné za mesiac marec, a že písomné stanovisko zašle riaditeľke zariadenia a pánovi X. dodatočne. Emailom zo dňa 16.04.2020 adresovanom žalovanej 1/ v mene všetkých členov vyššieho vedenia Strediska Evanjelickej diakonie, ktoré je prevádzkovateľom Detského opatrovateľského centra v Púchove, bolo žalovanej 1/ zaslané na vedomie spoločné stanovisko ohľadne neuhradenia plnej sumy úhrady za mesiac marec 2020 za poskytovanie sociálnej služby pre cieľovú skupinu detí vo veku do troch rokov života (ďalej aj ako "jasle"). Keďže mali pochopenie pre vzniknutú situáciu, tak poskytli žalovanej 1/ dodatočnú lehotu na zaplatenie zvyšnej časti poplatku vo výške 193,64 eur do 07.05.2020. V liste - Vyjadrenie k platbe za mesiac marec 2020 zo dňa 15.04.2020 adresovanom Stredisku Evanjelickej diakonie Púchov žalovaná 1/ uviedla, že telefonicky kontaktovala ÚPSVaR, oboznámila sa so stanoviskom Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny k riešeniu vzniknutej situácie a riešeniu platieb, zároveň kontaktovala advokáta, a vzniknutú situáciu zisťovala u rodičov detí umiestnených v jaslách v rôznych mestách. Ďalej uviedla, že na základe zmluvy sa ako matka dieťaťa stala „veriteľom“ voči povinnosti poskytovať službu podľa čl. I zmluvy, ktorú si žalobca od 11. marca 2020 neplnil, ale keďže chápe mimoriadnosť situácie, neuplatňuje si voči žalobcovi náhradu škody titulom zaplatených nákladov na starostlivosť o dieťa, ktorú žalobca neposkytol, ale ktorú bolo potrebné dieťaťu zabezpečiť aj z dôvodu, že žalovaná 1/ ako pracovník „zdravotníctva“ tzv. I. línie mala a má povinnosť poskytovať v ambulancii mimo obvyklého pobytu dieťaťa. Zhodne ako v liste pánovi Gasperovi uviedla, že chápe, že za vzniknutú situáciu nemôže ani žalobca, ale ani ona ako rodič. Po dôkladnom zvážení všetkých dostupných informácií zrealizuje v prospech účtu žalobcu úhradu vo výške 1 paušálu a k tomu náklady na stravné za 7 dní mesiaca marec. Z výpisu účtu žalovanej 1/ vedeného vo VÚB banke, a.s. je zrejme, že žalovaná 1/ vykonala úhrady vo výške 175,36 eur a 16,14 eur. Súd nevykonal navrhnuté dôkazy žalovaných, a to vyžiadanie si správy zo škôlky, ktorú maloletý navštevuje teraz, či žalovaná 1/ v tejto škôlke platila cez jej uzatvorenie plnú sumu, z dôvodu, že tento dôkaz považoval za irelevantný, keďže každá škôlka môže mať nastavený svoj vlastný systém a vlastné zmluvy.

4. Uvedené skutočnosti súd posúdil podľa § 32b ods. 1, § 72 ods. 1 a 9 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách, § 575 ods. 1 a 2, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Uvedol, že žalobca ako poskytovateľ uzatvoril dňa 22.08.2019 so žalovanými ako zákonnými zástupcami ich maloletého syna zmluvu, na základe ktorej boli maloletému dieťaťu žalovaných poskytnuté v zariadení žalobcu nasledovné služby: starostlivosť o dieťa, stravovanie a výchova. Žalovaní sa za tieto služby poskytnuté ich maloletému dieťaťu zaviazali platiť podľa § 72 ods. 1 zákona č. 48/2008 Z. z. o sociálnych službách mesačný fixný paušál vo výške 355,- eur a úhradu za stravu za každý deň v opatrovateľskom centre vo výške 2,- eur, a to tak, že platba bola dohodnutá k poslednému dňu v mesiaci. Dňa 12.03.2020 bolo zariadenie žalobcu na základe uznesenia vlády č. 111 zo dňa 11.03.2020 uzatvorené a dňa 26.03.2020 žalovaní od Zmluvy odstúpili s tým, že ako dôvod uviedli práve momentálnu situáciu v súvislosti s pandemiou COVID-19. Keďže maloletý syn žalovaných navštevoval zariadenie žalobcu do 10.03.2020 vrátane, podľa uzatvorenej Zmluvy boli povinní zaplatiť žalobcovi úhradu 355,- eur z titulu dojednaného mesačného paušálu a 14,- eur t.j. 2,- eur z titulu stravné za každý deň v opatrovateľskom centre (od 02.03. - 10.03.2020). Súd mal z predložených listinných dôkazov za preukázané a v konaní ani nebolo namietané, že žalovaní sa oboznámili so zmluvou a svojím vlastnoručným podpisom so všetkými podmienkami v nej uvedenými súhlasili. Súd je toho názoru, že vzhľadom na vzniknutú celospoločenskú situáciu a následne prijaté uznesenie vlády č. 111 zo dňa 11.03.2020, žalobca nemal inú možnosť,

ako uplatniť čl. II bod 13 zmluvy a ako poskytovateľ služby prerušiť prevádzkovanie opatrovateľského centra z objektívnych dôvodov. Zároveň je súd toho názoru, že prerušením prevádzky z objektívnych dôvodov vznikol žalobcovi nárok aj na uplatnenie čl. II bod 16 zmluvy t. j. na uhradenie fixného paušálu. Tento nárok je podľa názoru súdu uplatniteľný nielen podľa uzatvorenej zmluvy medzi sporovými stranami, ale aj podľa § 72 ods. 1 a 9 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách. Zároveň je potrebné poukázať aj na fakt, že žalovaní informáciu o potrebe zaplatiť službu aj napriek jej dočasnému prerušeniu, ktorú uverejnilo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny na svojej internetovej stránke dňa 02.04.2020 dostali dňa 09.04.2020, a to priamo mailom od žalobcu t. j. žalovaní od prvých dní omeškania s platbou mali vedomosť o tom, že sú povinní paušálnu platbu vykonať a jej nevykonaním sa dostanú do rozporu s platne uzatvorenou zmluvou. Súd nesúhlasil s právnym názorom žalovaných, že by mal uplatniť v tomto konkrétnom prípade § 575 Občianskeho zákonníka a teda žalobu zamietnuť pre nemožnosť plnenia záväzku. Použitie tohto inštitútu nie je možné zovšeobecňovať a je potrebné podrobne skúmať individuálne uzatvorené zmluvy. Pandémia COVID-19 a účinky uznesenia nemôžu byť zatiaľ posudzované ako trvalé a zásadnou podmienkou zániku záväzku z dôvodu nemožnosti plnenia je jej trvalý charakter. V zmysle ustanovení § 575 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nie je plnenie nemožné, ak ho možno uskutočniť až po dojednanom čase, a teda nemá dochádzať k zániku záväzkov z dôvodu takejto nemožnosti plnenia. Súd je toho názoru, že ak možno očakávať, že záväzok bude splniteľný v budúcnosti - ide iba o dočasnú nemožnosť plnenia, a teda záväzok nezaniká. V tomto konkrétnom prípade má súd za to, že prevádzka zariadenia žalobcu sa po určitom čase obnoví a teda nejde o trvalú nemožnosť plnenia záväzku, miesto dieťaťa v „detských jaslách“ zostalo naďalej zachované. Súd nesúhlasil ani s právnym názorom žalovaných, že by mal uplatniť v tomto konkrétnom prípade § 494 Občianskeho zákonníka a žalobu zamietnuť, keďže žalovaní ako veritelia nedostali požadované plnenie. Súd opakovane poukazuje na článok II. body 13 a 16 zmluvy, na základe ktorých mal žalobca právo prerušiť prevádzku opatrovateľského centra z objektívnych dôvodov (súd pandemickú situáciu v súvislosti s COVID-19 za takýto dôvod považuje) a žalovaní boli povinní uhradiť fixný paušál (keďže prevádzka bola prerušená). Súd mal tak za to, že žalovaní sú povinní zaplatiť za službu paušál v sume 355,- eur a 14,- eur za stravné. Keďže žalovaní zaplatili na účet žalobcu dňa 15.04.2020 sumu 175,36 eur a dňa 16.04.2020 sumu 16,14 eur, súd zaviazal žalovaných zaplatiť žalobcovi zvyšok sumy t. j. 177,50 eur. Vzhľadom na to, že v zmysle zmluvy boli povinní žalovaní za omeškanie zaplatiť aj úrok z omeškania vo výške 0,05%, súd ich zaviazal na tento úrok zo sumy 175,36 eur od prvého dňa omeškania t. j. od 01.04.2020 do 15.04.2020, zo sumy 16,14 eur od 01.04.2020 do 16.04.2020 a zo sumy 177,50 eur od 01.04.2020 do zaplatenia. Vo zvyšku uplatnenej istiny ako aj jej príslušenstva potom súd žalobu zamietol.

5. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd odôvodnil podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku /ďalej len CSP/.

6. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podali včas odvolanie žalovaní 1/ a 2/. Uviedli, že nesúhlasia s právnymi názormi súdu prvej inštancie, na ktorých je napadnuté rozhodnutie založené. Na jednej strane súd uvádza, že syn žalovaných navštevoval zariadenie do 10.03.2020 vrátane (čo je fakt), a zároveň uvádza, že dňa 12.03.2020 bolo zariadenie žalobcu zatvorené, a to na základe uznesenie vlády č. 111 zo dňa 11.03.2020. Zostáva deň 11.03.2020 neprevádzkovania zariadenia žalobcu, s ktorým sa súd nevysporiadal. Nie je ani správny záver, že zariadenie žalobcu bolo zatvorené na základe uznesenie vlády č. 111 z 11. marca 2020; označeným uznesením vlády bola pre územie Slovenskej republiky vyhlásená s účinnosťou od 12.03.2020 mimoriadna situácia a zároveň bolo uložené členom vlády a predsedom ostatných ústredných orgánov štátnej správy, prijímať opatrenia civilnej ochrany obyvateľstva a vykonávať opatrenia na riešenie krízovej situácie vo svojej pôsobnosti. Časovo prvým opatrením v intenciách uznesenia vlády č. 111, bolo Opatrenie Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky pri ohrození verejného zdravia, číslo: OLP/2576/2020 zo dňa 12.03.2020, ktorý zakázal prevádzku vymedzených zariadení, s účinnosťou od 13.03.2020, a teda je ďalší deň 12.03.2020, keď prevádzka žalobcu nebola otvorená bez opory v rozhodnutí orgánu verejnej moci. Tu bolo ďalšie pochybenie súdu prvej inštancie, keď v Opatrení číslo OLP/2576/2020 zo dňa 12.03.2020, sú vo vzťahu k zákazu uvedené zariadenia pre deti a mládež vrátane zariadení starostlivosti o deti do 3 rokov veku podľa § 24 zákona č. 355/2007 Z.z. okrem zariadení sociálnych služieb, zariadení sociálnoprávnej ochrany deti a sociálnej kurately podľa zákona č. 305/2005 Z.z. a špeciálnych výchovných zariadení podľa zákona č. 245/2008 Z.z., pričom zariadenie žalobcu je práve zariadením sociálnych služieb, a súd tak poskytol ochranu prerušeniu prevádzky zariadenia žalobcu, ktoré nemalo oporu v tomto opatrení. Žalovaní opätovne vyjadrili názor, že zákazom sa naplnila podstata ustanovenia § 575 Občianskeho

zákonníka o zániku záväzku pre nemožnosť plnenia. K zdôvodneniu súdu, že účinok uznesenia nemôže byť posudzovaný ako trvalý, a že možno očakávať, že záväzok bude splniteľný v budúcnosti, a jedná sa teda o dočasnú nemožnosť plnenia, je potrebné uviesť, že zariadenie žalobcu je pre deti do veku troch rokov, a syn žalovaných dovŕšil tretí rok veku 05.08.2020, a teda v čase vyhlásenie napadnutého rozsudku bolo zrejmé, keďže sa prevádzka žalobcu neobnovila ani k 30.06.2020 (pred letnými prázdninami), ale ani ku dňu 05.08.2020 (dovŕšenie troch rokov syna žalovaných), že zaver o zachovaní miesta pre syna žalovaných je hypotetickým neindividuálnym záverom, ktorý zároveň neprihliada na fakt skončenia zmluvy v dôsledku odstúpenia od nej. Ďalej žalovaní poukázali na to, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie nie je zrejmé, ku ktorému opatreniu Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky sa vyjadriло Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny na svojej internetovej stránke - k opatreniu o zákaze prevádzkovať z 12.03.2020 alebo k opatreniu o dočasnom pozastavení z 24.03.2020? Tieto opatrenia boli s účinnosťou od 22.04.2020 zrušené, a to Opatrením Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky pri ohrození verejného zdravia číslo OLP/3461/2020. Podľa žalovaných je otázka, podľa akého ustanovenia akého právneho predpisu patri orgánu výkonnej moci robiť záväzný výklad opatrení a zákonov a ukladať povinnosti? Súd prvej inštancie od takéhoto internetového vyjadrenie orgánu výkonnej moci ustálil začiatok omeškania žalovaných a zároveň od 09.04.2020 ustálil vedomosť žalovaných o tom, že nevykonaním platby sa dostanú do rozporu s platne uzatvorenou zmluvou zo dňa 22.08.2020. Týmto záverom súd nerešpektoval zásadu delby moci. Prvoinštančný súd za situácie v súvislosti s COVID-om 19, za ktorú nemôže ani žalobca ani žalovaní, poskytol jednostranne ochranu žalobcovi, a žiadnym spôsobom sa nevyrovnal s tvrdením, resp. situáciou, žalovanej 1/, ktorá nemohla umiestniť syna do zariadenia podľa zmluvy z dôvodu prerušenia prevádzky, bola jej súdom uložená povinnosť zaplatiť za neposkytnutú službu, zároveň jej bola opatrením orgánu verejnej moci uložená povinnosť ako zdravotníkovi prvej línie byť prítomná na pracovisku, ale zároveň jej bol uložený zákaz - opäť opatrením orgánu verejnej moci - vykonávať výkony zubnej ambulancie. S týmito opatreniami mal súd možnosť sa podľa zásady iura novit curia oboznámiť. Za rovnako nesprávny považujú žalovaní aj právny záver súdu prvej inštancie o tom, že neplnenie povinnosti žalobcu podľa zmluvy v dôsledku ochorenia COVID možno subsumovať pod prerušenie prevádzky s nárokom žalobcu na zaplatenie fixného paušálu podľa bodu 16 Zmluvy. Z jazykového aj logického výkladu termínu prevádzkový" vyplýva požiadavka priameho súvisu s podstatou prevádzky, v tomto prípade zariadenie pre deti vo veku do troch rokov, teda stav priestorov spôsobilých na obvyklé užívanie: kúrenie, zásobenie vodou a stravou, čistota a kvalifikovaný personál. Dve bodky v zátvorke v bode 16 zmluvy nemajú právnu relevanciu rozširovať výslovne uvedené dôvody prerušenia prevádzky s povinnosťou rodičov platiť fixný mesačný paušál o dôvody neuvedené, vrátane dôvodov mimoriadna situácia", mimoriadna udalosť, živelná pohroma", nebezpečné látky" použité v ustanovení § 3 zákona č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva. Pre úplnosť žalovaní poukázali na to, že súd prvej inštancie ponechal bez povšimnutia skutočnosť, že je na ňom vedené ďalšie konanie na podklade návrhu žalobcu voči rodičovi p. K., ohľadne rozdielu požadovanej a zaplatenej platby za mesiac 3/2020 pod sp. zn. 8C/21/2020. Na základe týchto skutočností žalovaní navrhli, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu žalobcu zamietne.

7. Žalobca k odvolaniu žalovaných uviedol, že žalovaní neuviedli žiadne skutočnosti, ktoré by neboli uvedené vo vyjadreniach k podanej žalobe alebo priamo na pojednávaní. Čo sa týka jednotlivých dátumov, uvádzaných žalovanými ohľadom prijímania opatrení ich platností a podobne, tak tieto dátumy žiadnym zásadným spôsobom nemajú vplyv na merito veci, a tým je záväzok žalovaných, ktorý nesplnili, a to aj napriek opakovaným výzvam a napriek tomu, že žalobca viacerými dôkazmi podporil a preukázal, že konal nie len v súlade so zákonom, ale aj v súlade s dobrými mravmi, pretože skutočne konal v najlepšom záujme tak jasli ako aj rodičov. Nešlo o svojvoľné rozhodnutie žalobcu, ale o povinnosť žalobcu konať v zmysle usmernení, ktoré boli vydané. Skutočnosť, že žalobca naozaj konal v súlade s dobrými mravmi svedčí aj fakt, že si od žalovaných neuplatňoval výpovednú dobu, tak ako bolo uvedené v zmluve, ktorá bola uzatvorená a ktorou sa strany sporu mali riadiť a tiež aj skutočnosť, že od rodičov, ktorých deti ostali v zariadení si za mesiac a apríl a nasledovne uplatňovali sumu 70 eur za celý mesiac, a žiaden z rodičov s týmto nemal problém. Žalobca považuje za veľmi podstatnú skutočnosť, že v období marec 2020 vznikla situácia, ktorá nikdy na Slovensku a ani v okolitých krajinách nenastala a išlo o vec, ktorá doteraz nikdy nebola predmetom riešenia, a teda nikto v tom čase nevedel vopred ako má postupovať. Z tohto dôvodu všetci žiadali o výklad a usmernenie zodpovednej osoby, a tými boli pre takéto prípady jednotlivé ministerstvá. V tomto čase sa už možno súd a aj žalovaní pozerajú na celú vec ako na jasnú a zaužívanú, ale treba brať na zreteľ, že v marci 2020 naozaj absolútne nikto nevedel ako má ďalej postupovať a postupoval vždy len v súlade s tým ako mu to odporučila vláda a tak ako to

vláda rozhodla. Žalobca nemal záujem sa obohacovať na úkor rodičov a žalobcovi je zrejmé, že keďže syn maloletej už dosiahol vek, kedy by prestal chodiť do jasli, tak matku a otca nezaujímalo to, že či jasle doslova prežijú a či budú môcť v budúcnosti fungovať, pretože takéto zariadenia potrebujú každú korunu, ktorú zaplatia rodičia, keďže nejde o služby, ktoré by prinášali akýkoľvek zisk. Žalobca má za to, že súd naozaj zodpovedne a dôsledne vyhodnotil všetky predložené dôkazy a naozaj zodpovedne sa oboznámil aj s právnymi predpismi a celkovou problematikou poskytovaných príspevkov a celej situácie a vyhodnotil správne situáciu. Nie len, že žalobcovi patril nárok v zmysle zmluvného vzťahu, ale ešte mu patril aj na základe rozhodnutia vlády, resp. v zmysle záväzných odporúčaní vydaných vládou. Žalobca taktiež vie, že sama žalovaná má dvojitý meter na rovnaké konanie, pretože teraz jej syn je prijatý do materskej školy, ktorá tiež bola zavretá z dôvodov karantény, a teda z dôvodu nariadenia vlády a prijatých opatrení a napriek tomu platí platbu vo výške ako by dieťa bolo celý mesiac v škôlke, teda celú sumu. Sú to práve žalovaní, ktorí konajú absolútne v rozpore s dobrými mravmi a dokonca aj v rozpore so zákonom, lebo zástupkyňa žalovaných po tom ako bolo súdom prvej inštancie rozhodnuté v prospech žalobcu, a po doručení písomného vyhotovenia rozsudku, dňa 15.02.2021 kontaktovala priamo žalobcu s tým, že ho informovala, že by sa mal zamyslieť a vec prehodnotiť a vyzývala ich pod hroznou sťažnosťou na prevádzkovateľa jasli, aby svoj návrh zobrali späť. Žalobca preto žiada, aby súd odvolanie žalovaných zamietol a potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne a právne správne.

8. Krajský súd ako odvolací súd preskúmal vec v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 CSP v rozsahu a z dôvodov odvolania žalovaných 1/ a 2/, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie č.k. 13C/23/2020-67 zo dňa 15. decembra 2020 v spojení s doplniacim rozsudkom č.k. 13C/23/2020-91 zo dňa 30. septembra 2021 je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

9. Odvolací súd preskúmaním veci v rozsahu a z dôvodov odvolania žalovaných dospel k záveru, že súd prvej inštancie pri rozhodnutí vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP a k odvolacím námietkam žalovaných dodáva nasledovné:

10. V konaní bolo preukázané a medzi stranami sporu to nebolo ani sporné, že strany sporu uzatvorili dňa 22.8.2019 zmluvu o poskytovaní sociálnej služby v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa, v zmysle ktorej sa žalobca vo svojom zariadení zaviazal poskytovať pre žalovaných v ambulantnej forme sociálnej služby spočívajúcej v opatrovaní syna žalovaných /bežné úkony starostlivosti o dieťa, stravovanie, výchova/. V zmysle zmluvy sa žalovaní 1/ a 2/ zaviazali platiť za poskytované služby 2 eurá denne za stravu a mesačný fixný paušál - prevádzkové náklady 355,- eur s tým, že platba za jasle sa vyberá posledný deň v mesiaci. Strany si ďalej v zmluve dojednali, že žalobca ako poskytovateľ služby si vyhradzuje právo prerušiť prevádzkovanie opatrovateľského centra z technických príčin spojených so zabezpečením pravidelnej údržby, alebo iných objektívnych dôvodov znemožňujúcich prevádzkovanie opatrovateľského centra. Ďalej si v zmluve dojednali, že v prípade prerušenia prevádzky zariadenia (prázdniny, prevádzkové dôvody,...) je rodič povinný uhradiť fixný paušál. Rovnako je rodič povinný uhradiť výšku fixného paušálu aj v prípade, ak dieťa v priebehu mesiaca nenavštevovalo zariadenie a je riadene vedené v zozname zapísaných detí. Ďalej bolo v spore preukázané, že žalobca prerušil prevádzkovanie svojho zariadenia od 11.3.2020 a od tej doby dojednanú službu žalovaným neposkytoval. Dôvodmi prerušenia prevádzkovania zariadenia boli karanténne opatrenia a vyhlásenie mimoriadneho stavu. Žalovaní 1/ a 2/ za mesiac 3/2020 zaplatili žalobcovi za jeho služby poskytované podľa zmluvy 14 eur za stravné a 177,50 eur ako polovicu fixného paušálu, teda spolu 191,50 eur.

11. V prvom rade je potrebné uviesť, že spor medzi stranami vyplynul zo situácie, kedy celý svet, vrátane Slovenska, čelilo /a stále čelí/ v súvislosti s vlnou pandémie ochorenia COVID-19. Išlo v podstate o novú situáciu, ktorej obdoba sa minimálne v priestore Európy a nášho štátu nevyskytla niekoľko desaťročí a s ktorou sa musel štát i jednotlivci vysporiadať spôsobmi, ktoré neboli predtým odskúšané a overené. Treba aj zohľadniť skutočnosť, že mimoriadna situácia bola vyvolaná šírením nového vírusu,

o ktorom nebolo v tom čase dostatok overených informácií. Nevedelo sa o aký druh vírusu sa jedná, ako sa šíri, ako sa šíreniu brániť, ako sa prejavuje ochorenie, ktoré vírus vyvoláva, aká je mortalita po nakazení a podobne. Z tohto pohľadu treba pristupovať nielen ku konaniu a opatreniam štátu ale aj k hodnoteniu konania jednotlivcov, vrátane žalobcu, ktorý od 11.03.2020 prerušil prevádzkovanie svojho zariadenia a ďalej neposkytoval zazmluvnené služby, okrem iného i službu pre žalovaných. Je pravdou, že prevádzka takýchto zariadení bola zastavené nie na základe nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 111 z 11.03.2020 ale až na základe Opatrenia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky pri ohrození verejného zdravia, číslo: OLP/2576/2020 zo dňa 12.03.2020, ktorý zakázal prevádzku vymedzených zariadení, s účinnosťou od 13.03.2020. Uvedené však nič nemení na skutočnosti, že žalobca mal ako prevádzkovateľ so žalovanými zariadenia zmluvne dojednanú možnosť prerušiť prevádzku svojho zariadenia nielen z technických príčin /napríklad prerušenie zásobovania zariadenia teplom, vodou a podobne/ ale aj z iných objektívnych dôvodov /bod 13 čl. II. zmluvy/. Ak teda žalobca prerušil prevádzkovanie svojho zariadenia dňa 11.03.2020 za stavu, kedy prijala vláda Slovenskej republiky rozhodnutie, že s účinnosťou od 12.03.2020 vyhlasuje mimoriadnu situáciu z dôvodu ochorenia COVID-19 spôsobeným korónovým vírusom SARS-CoV-2 na území Slovenskej republiky a kedy bola dňa 11.03.2020 generálnym riaditeľom Svetovej zdravotníckej organizácie vyhlásená pandémia ochorenia COVID-19 /vid'. Opatrenia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky pri ohrození verejného zdravia, číslo: OLP/2576/2020 zo dňa 12.03.2020/, je potrebné jeho konanie hodnotiť ako oprávnené, vedené záujmom o zachovanie života a zdravia osôb, ktorým poskytuje služby vo svojom zariadení. Žalobca teda podľa odvolacieho súdu oprávnené, z objektívnych dôvodov, už dňa 11.03.2020, pred nariadením uzatvorenia obdobných zariadení Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky dňom 13.03.2020, prerušil prevádzku svojho zariadenia.

12. Podľa odvolacieho súdu je potom správny aj záver súdu prvej inštancie, že žalovaní 1/ a 2/ sú povinní aj v čase prerušenia prevádzky zariadenia žalobcu platiť žalobcovi fixný mesačný paušál 355,- eur. K takejto povinnosti sa žalovaní 1/ a 2/ v uzatvorenej zmluve dobrovoľne zaviazali a niet žiadneho dôvodu, aby si svoju povinnosť nesplnili.

13. Pokiaľ ide o žalovanými namietaný dôvod zániku záväzku - nemožnosť plnenia v zmysle § 575 Občianskeho zákonníka, tento podľa odvolacieho súdu neobstoí. K prípadnej nemožnosti plnenia sa už vyjadril v odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie, keď žalovaní túto námietku vzniesli už v konaní pred ním. Odvolací súd sa v plnej miere stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie, ktorými tento odôvodnil, prečo v danej veci nenastala nemožnosť plnenia. Možno len dodať, že niet žiadneho dôvodu prípadnú nemožnosť plnenia posudzovať s ohľadom na okolnosti uvádzané žalovanými - skutočnosť, že syn žalovaných nadobudol v auguste 2020 vek troch rokov a už by mu neboli ďalej poskytované služby žalobcu a k tomuto obdobiu žalobca prevádzku svojho zariadenia neobnovil. Pre posúdenie nemožnosti plnenia ako dôvodu zániku záväzku sú rozhodujúce nie skutočnosti, ktoré tu boli v čase vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie, ako sa mylne domnievajú žalovaní, ale len skutočnosti, ktoré existovali v čase, kedy malo byť plnené. V tomto zmysle sú tak rozhodujúce len skutočnosti, ktoré tu existovali do konca marca 2020, keďže žalobca sa domáhal plnenia od žalovaných za obdobie marca 2020, kde bol fixný poplatok splatný podľa zmluvy posledný deň v danom mesiaci. Vychádzajúc z uvedeného, prerušenie prevádzky zariadenia žalobcu v období od 11.03.2020 do 31.03.2020, nemožno ani podľa odvolacieho súdu hodnotiť ako trvalého charakteru, teda ako nemožnosť plnenia v zmysle § 575 Občianskeho zákonníka.

14. Čo sa týka súdom prvej inštancie priznaného úroku z omeškania, počiatok omeškania žalovaných s úhradou fixného poplatku a teda aj deň, od ktorého sú povinní platiť úrok z omeškania nie je stanovený s ohľadom na vyjadrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky ale s ohľadom na skutočnosť, že strany sporu si v zmluve dojednali, že úhrada za poskytnuté služby sa platí posledný deň v mesiaci /čl. III. zmluvy/, teda v prípade obdobia marec 2020 dňa 31.03.2020. Keďže v uvedený deň žalovaní svoj peňažný záväzok nesplnili, dostali sa nasledujúci deň 01.04.2020 do omeškania a od uvedeného dňa sú povinní v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka platiť, popri dĺžnej istine, aj úrok z omeškania.

15. Vzhľadom na uvedené závery odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie č.k. 13C/23/2020-67 zo dňa 15. decembra 2020 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č.k. 13C/23/2020-91 zo dňa 30. septembra 2021 podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

16. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 2 CSP. V odvolacom konaní bol žalobca plne úspešný a preto mu odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, ktorú náhradu trov odvolacieho konania sú žalovaní 1/ a 2/ povinní žalobcovi zaplatiť spoločne a nerozdielne v sume určenej súdom prvej inštancie, k rukám zástupkyne žalobcu JUDr. Martiny Kočíkovej, advokátky /§ 262 ods. 2, § 263 ods. 1 CSP/.

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).